

דף צג.

עין משפט ב.

יו"ד סימן סד פ"ד

ה. ד. איזהו חלב^ה, כל שהוא תותב והיינו פרוש על הקרב כשמלה וקרום מפסיק בינו ובין הבשר, קרום ונקלף^ט, ושלא יהיה בשר חופה אותו^י.

עין משפט ב.

יו"ד סימן סד פ"ד

ז. חלב שתחת המתניים אסור^כ.

הגה: סדר ניקור החלבים צריך ראייה למעשה^ל וא"א לפרשם בכתב, וכל אלו החלבים הם רק באחוריים של הבהמה אבל בחצי של הפנים אין בהם^מ רק קצת מן הקרום שעל חלב הכסלים הנשאר בראש הדפנות וצריך להסיר משם אותו קרום. ויש נוהגים להפריד ג"כ הבשר הנדבק שם זה על גבי זה ולגרור החלב שבניהם ויש מקילין בזה משום חיפוי הבשר וכן נוהגין.

ח. מבריתא בחולין מ"ט וכו' מ. ובתרגום מתרגם "היא שמלתו" היא תותביה, כשמלה פרושה על הקרב, כ"כ רש"י בחולין שם, ור"ל פרוש ויושב על הקרב והיינו שקרום מפסיק בינו ובין הבשר ובכלל הקרב הוא הכרס, והמסס ובית הכוסות. ט. קרום דק יש עליו ונקלף הקרום מעל החלב שאינו אדוק בו. כ"כ מרש"י שם. ש"ך ס"ק ח'. או בענין שנקלף הקרום נקלף עמו. ועיין בט"ז ס"ק ה'. י. דאם הבשר חופה אותו אינו חלב אפי' היה תותב ומותר לדברי הכל. כ"כ הב"ח. כ. עיין בטור וב"י ומה שהאריכו בזה, ועיין בלבוש שכתב סדר הניקור. ל. כלומר אחרי שיהיה בקי בדיני ניקור אז ילך אצל הרב הבקי בניקור לראות בעיניו כיצד הסדר וחתיכת הבשר להוציא משם הגיד והחלבים ויקח שטר ראייה מן הרב ואח"כ נותנים לו לנקר. וכן מנהג ירושלים שאין נותנים לנקר אלא למי שיש בידו כתב ראייה מן הרב שהוא נאמן ובקי. כף החיים אות כ"א. מ. ועל דבר הבשר שבין הצלעות י"א לצלע י"ב בודאי יש שם חלב הן מצד הגב הן מצד מטה לצד הקטן, ואין נותנים לאדם למכור בשר אלא א"כ ילמד לנקר חלק הפנים של הכבשים ועיזים ושלא יצא עליו שם רע מעולם. כף החיים אות כ"ב.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט ג.

יו"ד סימן סד סעיף ח

ח. חלב שעל המסס ובית הכסות אסור ויש עליו חיוב כרת וזהו חלב שעל הקרב.

עין משפט ד.

יו"ד סימן סד סעיף ו

ו. חלב הכסלים וקרום ששליהם אסור.

עין משפט ה.

יו"ד סימן סה סעיף א

א. יש חוטים שאסורים משום דם שבהם ע כמו חוטין שביד ושכבתה, ושבלחי התחתון שבצד הלשון משני הצדדים, ובלשון, ובצואר, וחוטי הלב, וחוטי העוקץ, וחוטי הדקין שהם בתוך שומן הדקין כמו בית עכביש זה בזה.

הגה: ונוהגים להסיר ג"כ ג' חוטי אורך אצל החזה מבפנים, וכן חוטים שאחורי האזנים וזה חומרא בעלמא.

ב. גם הקרום שעל המוח שבקודקד וקרום שעל הביצים צריך להסיר, ומליחה לא מועילה בהם אם לא שיחתכם תחילה ואח"כ ימלחם.

ג. הני מילי שצריך הסרת החוטים הנ"ל לבשלם בקדרה אבל לצלי אינם צריכים לא חתיכה ולא מליחה דנורא משאב שאיב ע.

וי"א דוקא כשפני החוטים על פני האש אבל אם הם מובלעים בתוך

ג. הרמב"ם בפ"ז מהלכות מאכלי אסורות כתב היינו חלב שבעיקרי הירכות מבפנים והוא החלב שעל הכסלים.

ס. וחמשה קרומים הם ג' משום חלב ושנים משום דם. ועיין בסי' ס"ה סעיף א'.

ע. מחולין צ"ג. ואפי' ששחט הורדין שבצואר, כמו שכתב בסי' ס"ב אסורין החוטין אלו לפי שאינם נגררין דרך הוורדין. ב"י בשם הרשב"א. ואפי' בעוף צריך לחתוך חוטין אלו. כף החיים אות א'.

פ. כתב הט"ז בס"ק ב' דמותר לצלות כבד כשהיא כרוכה בתוך נייר על האש ולא אומרים שהנייר מפסיק בין הכבד ובין האש והוי כבישול, אבל המשבצות זהב אות ב' ועוד חלקו על הט"ז. כף החיים אות ד'.

צ. טור בשם הגאונים ולזה הסכים הרא"ש והוא דעת רוב הפוסקים. כ"כ הב"י.

ק. ב"י בשם הרשב"ץ.

הבשר אין האש שואבתם אלא אם יחתכם.

הגה: אם לא נטלם ובישלם בלא חתיכה צריך ששים נגד כל החוטים^ר, ובצלי סגי בקליפה^ש במובלעים בתוך הבשר.

עין משפט ו.

יו"ד סימן פד פעיף טו

טז. חלב שעל המעיים הדקין אסור באורך אמה מתחילת יציאתן מהקיבה, ומשם שומן הוא ומותר. וי"א שראש המעי באורך אמה מצד סוף המעיים, וירא שמים יוצא ידי שניהם וגורר אורך אמה מכאן ואורך אמה מכאן^ת.

הגה: וי"א דא"צ אורך אמה ממש לכן נהגו להקל למדוד בזרוע, וא"צ להסיר רק הקרום עם הדבוק בו אבל לא השומן הדבוק בטבחיא שתחתיו.

הגה: ונהגו במדינות אלו להסיר הקרום שעל כל הדקין בהדרגה דכנתא משני הצדדים^א הן של הכבש הן של העגל.

עין משפט ז.

יו"ד סימן פד פעיף יג

יז. חוטים שבקצה השדרה והנקרא העוקץ אסורים^ב והם חמשה ג' מימין וב' משמאל, השלושה שמימין כל אחד מתפצל לג' ג', וראשו האחד מחובר לשדרה, וראשי הפיצולין נדבקות תחת החזה בראשי הצלעות, ואותם ראשי הפיצולים מצואים בחצי הבהמה של הפנים, ואם שולפים אותם כשהם חמים נשלפים ואם לאו צריך לחטט

ר. ובחוטי הצואר א"צ ששים משום דמנתח הבהמה אבר אבר אלא דלכתחילה צריך ליטלם. ש"ך ס"ק ד'.

ש. וה"ה במליחה צריך קליפה וכל זה חומרא בעלמא אבל אם לא קלפוהו ובשלוהו כך מותר בדיעבד. כ"כ הש"ך בס"ק ה'.

ת. ומש"כ הרמ"א אח"כ דא"צ להסיר רק הקרום עם הדבוק בו שעל אורך שתי אמות אלו, הוא מיקל על דברי השו"ע. כף החיים אות מ"ח.

א. וכן המנהג בירושלים אף לספרדים. כף החיים אות נ'. ושם בזמן קדום בירושלים עשו תקנה עם חרמות שאין למכור בשר שאינו מנוקד. ע"ש באות נ"א.

ב. מחולין צ"ג, וראשי החוטים הללו מתחילין מן העצם המחבר השוק עם הגוף, וראשו של כל אחד ואחד מחמשה חוטין הללו מחובר לשדרה.

אחריהם.

הגה: אם הם שרויים במים נחשבים כחמים ונשלפים, ויש מקילים בחוטים האלו במקום שהם בלועים בבשר וטוב להחמיר ^א.

עין משפט ז.ט.

יו"ד סימן סד סעיף י

עיינ לעיל דף צב: עין משפט ד.

עין משפט י.

יו"ד סימן סד סעיף יב

עיינ לעיל דף צב: עין משפט ה.ו.

דף צג:

עין משפט א.

יו"ד סימן סב סעיף ד

ה. ד. ביצי זכר שנתלשו ועדיין הם מעורים בכיסם אינם אסורים מן התורה ^ד שהרי יש בהם מקצת חיות וע"כ אינו מסריח אבל אע"פ כן אסורים לאכלם ממנהג שנהגו ישראל שלא לאכלו מפני שדומה לאבר מן החי.

עין משפט ב.

יו"ד סימן סה סעיף ד

ה. ו. ביצי זכר כל זמן שלא שלמו לו ל' יום לגדי ולטלה ^ה מותרים לקדרה בלא קליפה אפי' יש בהם כמו חוטים אדומים, ואם מלאו לו ל' ימים אם יש בהם כמו חוטין אדומין אסורין לקדרה בלא קליפה אבל לצלי מותרים ^ו.

ג. וצריך לחטט בין בעיקרן בין בסופן עד שהם כלין ולדעת המקילין א"צ לחטט אלא בעיקרן בלבד. כף החיים אות מ"ג.

ד. וע"כ מותר להושיטם לבני נח כיון שאינו אסור אלא מטעם מנהג. שם באות כ"ה.

ה. אבל ביצי שור אפי' פחות מל' יום אסורים בלי ניקור הקרום שעליהם, ולפי המנהג גם בטלה וגדי אסורים בפחות מל' יום לדעת הרמ"א.

ו. אפי' בלא חתיכה כיון דמופשטים ועומדים פניהם על פני האש. ש"ך ס"ק י'.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלהודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרם בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

הגה: ונהגו לנקר הביצים אף בפחות מל' ז יום, ולהסיר משם הגיד ולחותכם להרבה חתיכות.

הגה: נהגו להוציא מן הכתף הבשר שהוא משום מיאוס, וכן עינוניתא דוורדא ולהשליכה ולא לאוכלה משום מיאוס, וכן בין פרסאות רגלי הבהמה להסיר משם הבשר הלבן משום מיאוס.

עין משפט ג. יו"ד סימן סז סעיף ד

ה. ד. נצרר הדם מחמת המכה אסור לבשלו עד שיחתוך המקום ח וימלחנו יפה, אבל מותר לצלותו ט אפי' בלא חיתוך ומליחה י.

הגה: וי"א דמשום כך יש להחמיר לחתוך בבשר שבמקום השחיטה או לקלף מקום השחיטה כ, הואיל ונצרר שם הדם בשעת השחיטה.

עין משפט ד. יו"ד סימן סה סעיף א
עיין לעיל דף צג. עין משפט ה

עין משפט ה. יו"ד סימן סה סעיף ד
עיין לעיל עין משפט ב

- ז.** משום דלא פלוג כדי שלא יטעו בלאחר ל' יום. ש"ך ס"ק י"א. ואם נתבשלו כך מותרים אפי' אין ששים נגדם דלא מוחזקים שיש שם דם. ש"ך שם.
- ח.** אין הפירוש שיחתכנו ויזרקנו אלא בעודו מחובר עם שאר הבשר יחתכנו ויעשה בו קרע ולא ימלחנו בלא קריעה. כף החיים אות ט"ו.
- ט.** ואחרי שצלאו או חתכו ומלחו לבשלו כדינו אפי' לא הלך המראה האדמימות שבו מותר. כ"כ הרשב"א. שם באות ט"ז.
- אם נמצא בחתיכה אחת שבסיר שנצרר בה דם בין העור והבשר או בין הבשר והעצמות צריך שיהיה ששים באותה חתיכה עצמה כנגד הדם שנצרר שם ואם לאו צריך ס' כנגד כל החתיכה דהחתיכה עצמה נעשית נבלה ונאסרה לדעת הרמ"א והפוסקים שאמרינן חתיכה נעשית נבלה גם בשאר איסורים בסי' צ"ב סעיף ד', אבל לדעת השו"ע דאין נעשית נבלה אלא בבשר וחלב לבד א"צ ס' רק כנגד הדם ואפי' אין בחתיכה עצמה ס' כנגד הדם, ודבר זה מצוי מאוד בעוף בירכיים בחיבור לגוף. כף החיים אות י"ז.
- י.** זו דעת מר"ן השו"ע בריש סי' ע"ו דלצלי א"צ מליחה אבל לפי מה שקימ"ל שם דכל צלי צריך מליחה קצת פשיטא דגם כאן לא עדיף משאר בשר. ש"ך ס"ק י'.
- כ.** ברוצה לבשלו אבל לצלי שרי בכל גוונא. ש"ך ס"ק י"א.

עין משפט ו.

יו"ד סימן פה סעיף א

א. הטומן הראש לצלותו צריך שישים בית השחיטה למטה כדי שיזוב הדם, ואם הניחו על הצד, המוח והקרום אסורים ^ל אא"כ ניקב לפני כן עצם המוח ^מ והנקב למטה.

הגה: לכתחילה נהגו שלא לצלות הראש שלם ^נ אפי' כשבית השחיטה למטה דחיישין שמא יתהפך על צדדיו.

עין משפט ז.

יו"ד סימן פה סעיף ב

ב. הניחו על נחיריו בעת הצליה אם נעץ בו קנה או דבר אחר חלול ^ס מותר ואם לאו המוח והקרום אסורים.

עין משפט זז.

יו"ד סימן פה סעיף בא

כא. כג. מנקר שדרכו לנקר בשר ונמצא בבשר חוט או קרום מלמדין אותו שלא יזלזל באיסורין, אבל אם נמצא אחריו חלב אם הוא כשעורה ^ע מעבירין אותו מעבודתו ואם נמצא אחריו שיעור כזית אפי' בהרבה מקומות היו מכין אותו גם מכת מרדות ומעבירין אותו.

הגה: וחזרתו לכשרותו ^פ ותשובתו הכל לפי ראות עיני הדיין אם עבר בשוגג

ל. מגמ' חולין צ"ג וכלישנא קמא וכ"פ הרי"ף הרא"ש והרמב"ם. וכשמשים בית השחיטה למטה יזהר שלא תהיה נוגעת בארץ שאז הארץ מעכבת את הדם מלצאת והו"ל כמולח בתוך כלי שאינו מנוקב, אלא צריך שיתלהו באויר כדי שיזוב הדם, ודוקא בקרקע קשה אבל ע"ג הרמץ אפי' אם נוגע בו מותר. כף החיים אות ב' מהכנה"ג. ובהניחו על הצד שהמוח והקרום אסורים היינו אפי' בלא קליפה לשאר. ש"ך ס"ק א'. ובלא ניקב הראש גם המליחה לא מועילה, כמ"ש בס"י ע"א סעיף ג'. מ. ואפי' לא ניקב קרום המוח מהני. ש"ך ס"ק ב' מהרשב"א. נ. אלא רגילים להסיר המוח ולמולחו תחילה קודם הצליה. ש"ך ס"ק ג'. ס. שלא יסתם, רש"י בחולין צ"ג ע"ב. ש"ך ס"ק ד'. ועיין בכף החיים אות ח' פלוגתא אם צריך להניח הקנה כל זמן הצליה או מספיק שפתח הנחיריים בקנה לפני הצליה. ע. ובזה בעינן במקום אחד. כף החיים אות נ"ח. פ. ועיין בס"י קי"ט ובחו"מ סי' ל"ד סעיף ל"ד. ומעיקר הדין גם אשה חכמה ויר"ש יכולה לנקר אך המנהג בירושלים שלא לנקר אלא אנשים יר"ש שיש להם כתב קבלה מרב. כף החיים אות ס"ב.

או במזיד.

הגה: ומנהג כשר הוא שהטבח המוכר בשר ינקר אותו קודם שימכרנו פן יכשלו בו.

עין משפט ט. יו"ד סימן פה סעיף יא

יא. יב. שולח אדם ירך לנכרי וגיד הנשה בתוכה בין שלמה בין חתוכה, אבל אם נותנה לגוי בפני ישראל^א ואומר לו שהיא כשרה לא יתן אותה חתוכה אלא א"כ נטל גידה.

צ. וא"כ לשיטה זו מותר למכור להם נבלות וטריפות אפי' בפני ישראל, ואפי' בסתם כיון שאינו אומר לו שהיא כשרה והם רבים וכן עמא דבר. כף החיים אות כ"ג. אבל אם נותנה לו שלא בפני ישראל גם בגיד הנשה בתוכו מותר.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלהודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com